

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Бурятия
МКУ «Управление образования» Администрации МО «Тункинский район»
МБОУ «Хужирская ООШ»

<p>«Рассмотрено» на заседании МО учителей <u>нач. классов</u> Руководитель МО: <u>Зая</u> /З.М. Халхаева/ Протокол № <u>1</u> от «<u>31</u>» <u>августа</u> 202<u>3</u> г.</p>	<p>Согласовано Зам. дир. по УВР: <u>Ватф</u> /О.А. Батуева / Протокол № <u>1</u> от «<u>31</u>» <u>августа</u> 202<u>3</u> г.</p>	<p>«Утверждено» Директор: <u>Таря</u> /О.Д. Таряшинова/ Приказ № <u>1</u> от «<u>31</u>» <u>августа</u> 202<u>3</u> г.</p>
--	---	--

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Родной язык»

для 4 класса начального общего образования

на 2023-2024 учебный год

Количество часов по программе:

в год – 68 часов

в неделю – 2 часа

Составитель: Халхаева Зоя Михайловна
учитель начальных классов

у. Хужиры

Тайлбари бэшэг

4- дэхи класстабуриад хэлэ үзэлгэ тэдхэмжэлхэн тусхай методическа комплекс зохёогдонон байна. Тэрэ комплекс 3 компоненттээ бүридэнэ. Гол компонентнь буриад хэлэ үзэхэ ном болоно. Энэ номой удха 2002 ондо зохёогдонон Буриад хэлэн болон литературна уншалгаар эхин хургуулиин программа дээрэ үндэһэлнэ (авторнуудын Д. Д. Ошоров, С. Ц. Содномов, Р. С. Дылыкова).

4 – дохи классай хурагшадта буриад хэлэ заалгын зорилгонууд гэхэдэ иимэ:

1.Хоёрдохи болон гурбадахи классуудта үзэһэнөө дабтаха, ойлгосонуудай нэмэри ба тусхай шанарнуудые олгуулха;

2.«Абяан», «үгэ», «хэлэлгын хуби», «мэдүүлэл», «текст» гэхэн ойлгосонуудтай болгохо;

3.Үгэ тухай ойлгосо удхын хэрэглэлэй талаар онсонуудые элирүүлхэ ажалтай тааруу;

4.Юумэнэй нэрэ тухай дүүрэн ойлгосотой болгохо;

5.Мэдүүлэл – хэлэлгын шухала зүйл гэжэ ойлгуулха, мэдүүлэлэй гэшүүдые илгаруулжа, тэдэниие тодорхойлуулжа хургаха, дэлгэрэнгы түхэлыень хуряангы, хуряангы түхэл дэлгэрэнгы болгохо шадбаринууд олгогдохоор хараалаатай;

6. Текст үзэхэдөө, тэрэнэй байгуулга, гол удха элирүүлхэ, текстын стилииеньэлирүүлхэ ажал эмхидхэхэ;

7. Шалгалтын хүдэлмэри хэлэлгэ хүгжөөлгын шэглэлтэйгээр үнгэргэхэ, үхибүүд изложени бэшэжэ хураха аргатай;

8. Буриад хэлэнэй аргаар хурагшадые харилсуулжа, зэргэсүүлжэ, сасуулжа, бүлэглүүлжэ, хубаарилуулжа, бодомжолуулжа, түсэблүүлжэ, анализ болон синтез хүүлэжэ, сэгнүүлжэ хургаха;

9. Түрэл хэлэндэнь тусхай хандаса хүмүүжүүлхэ.

«Буриад хэлэн» гэхэн 4-дэхи классай ном соогол темэнүүд 3-дахи класста орходоо, нэгэ бага ондоогоор үгтэһэн байха: гол темэ хадаа хэлэлгын хуби болоно, тэрэнэй үзэлгэ дээрэ үндэһэлэн дабталга, шэнэ ойлгосонуудтай танилсалга эмхигдэнэ.

Хэлэлгын хубинууд.

Юумэнэй нэрэ. Дабталга. Юумэнэй нэрүүдэй тоо, ганса нэгэнэй тоодо, ганса олоной тоодо хэрэглэгдэдэг үгэнүүд. Зохилдол: ойлгосо. Зохилдолой падежнүүд. Юумэнэй нэрэнүүдэй зохилдохо арганууд.Олоной тоогой түхэлнүүдэй зохилдохо арга. Юумэнэй нэрын падежнүүдэй хэлэлгэ соохи үүргэ; нэрын падежэй үүргэ; мэдүүлэлэй шухала гэшүүн – нэрлүүлэгшэ; юрын мэдүүлэлэй гэшүүн – элирхэйлэгшэ, тэрэнэй асуудалнууд; юрын мэдүүлэлэй гэшүүн – нэмэлтэ, тэрэнэй асуудалнууд.

Дахуул үгэ. Тэрэнэй үүргэ, бэшэлгэ.

Түлөөнэй нэрэ. Ойлгосо. Түлөөнэй нэрэнүүдэй тоо, нюур, зохилдол. Түлөөнэй нэрэнүүдэй үүргэ.

Үйлэ үгэ. Ондоо хэлэлгын хубинуудһаа илгарал. Үйлэ үгэнүүдэй сагууд, тэдэниие элирүүлхэ арганууд. Үйлэ үгэнүүдэй залгалтануудые бэшэхэ дүримүүд. Үйлэ үгэнүүд болон частицанууд. Үйлэ үгэнүүдэй нюур, тэрэниие харуулха болон зүб бэшэхэ арганууд. Буруушааһан частицануудай удха болон зүб бэшэлгэ.Үйлэ үгэнүүдтэ бусад частицануудай оруулһан удханууд.

Тэмдэгэй нэрэ. Ондоо хэлэлгын хубинуудтай удхаараа холбоо. Тэмдэгэй нэрэнүүдэй синонимическэ, антонимическа удха харуулалга. Сэхэ ба шэлжэһэн удха. Омонууд.

Тоогой нэрэ. Ойлгосо. Тоогой нэрэнүүдэй хуури.

Наречи. Ойлгосо. Наречиин хэлэлгэ соохи үүргэ, мэдүүлэлэй юрын гэшүүн – ушарлагша, асуудалнуудын. Наречинүүдэй удхаараа илгарал: сагай, байрын, зэргын.

Мэдүүлэл. Мэдүүлэл – хэлэлгын гол единица. Мэдүүлэлэй хэлэһэн зорилгоороо илгаанууд. Мэдүүлэлэй гэшүүд. Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд – грамматическа хуури. Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд, тэдэниие бэшэг дээрэ харуулха арганууд.

Хэлэлгын нюусанууд.

Хэлэлгын стильнүүд: научна, ура хайханай, яряанай, номой.

Эхин хургуулида шэнэ стандартын ёһоор буриад хэлэн яажэ үзэгдэхэ болоноб?

Мүнөөнэй стандартын эрилтэнүүдусловинуудта, удхада болон үхибүүдэй дүн, шадбаринуудта табигдана. Стандарт соо эрилтэнүүд юрэнхылэгдэһэн удхатай болоо.Эхин хургуулида үхибүүн бүхэн өөрынгөө хуралсал эмхидхэхэ, хинан шалгаха, сэгнэжэ шадаха, тиихэдэ ямаршые мэдээсэлэй удха өөрын болгохо, тэрээн сооһоо тус ушарай зорилгоор өөртөө шэнэ юумэ илган абаха, анализ, синтез хэхэ, адлидхаха, илгаруулха, ойлгосонуудые бүридхэхэ, дүн гаргаха, мэдээсэлнүүдые нэгэ түхэлһөө нүгөө түхэлдэ оруулжа шадаха (моделировании хэхэ), ямаршые хүнтэй, юумэнтэй харилсажа шадахаг.м. – иимэ шадбаринуудтай болохо ёһотой.

Буриад хэлээр 4 – дэхи классай хурагшад мэдэхэ ёһотой:

- олоной тоогой түхэл абадаггүй юумэнэй нэрэнүүд тухай;

- зохилдохо гурбан арга;

- юумэнэй нэрын падежнүүдэй түхэлнүүдэй мэдүүлэл соо дүүргэдэг үүргэ тухай;

- олоной тоогой түхэлтэй үгэнүүдэй зохилдохо тухай;

- түлөөнэй нэрэ тухай ойлгосотой байха: удха, ганса ба олоной нюурай түлөөнэй нэрэнүүд, түлөөнэй нэрын зохилдол;
- үйлэ үгэнүүдэй нюур харуулха тухай, нюурай частицанууд тухай;
- частицануудай үүргэ тухай, буруушааһан частицануудай үйлэ үгэтэй бэшэгдэхэ тухай;
- бусад частицануудай үйлэ үгэтэй бэшэгдэхэ тухай, гэдэчастицануудай үүргэ;
- тэмдэгэй нэрын жэшээ дээрэ үгын сэхэ ба шэлжэһэн удха тухай харуулха;
- тоогой нэрэ ба тэрэнэй удха: хэды? хэдыдэхи? гэжэ асуудалнууд, тоолоһон, дугаарлаһан тоогой нэрэнүүдэй янзанууд, тоогой нэрын нуури, тоогой нэрын үүргэ;
- наречии тухай ойлгосотой байха: удха, хаана? хэзээ? хайшаа? хэдыдэ? яжа? ямараар? хэр зэргэ? гэжэ асуудалнууд, мэдүүлэл соохи үүргэ.

Мэдүүлэл

- мэдүүлэлэй шухала гэшүүд мэдүүлэлэй грамматическа нуури болоно гэжэ мэдэхэ;
 - мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд тухай;
 - союзуудай үүргэ тухай, нэгэ түрэл гэшүүдэй бэшэлгэ тухай;
- холбоон текстын гол удха болон темэ хоёрой
- изложени бэшэжэ шадаха ёһотой.

Буряад хэлээр жэшээтэ түсэб

№	Грамматика ба бэшэгэй дүримөөр үзэхэ гол хубинуудай нэрэ	Бол зор	Хэшээлэй зорилгонууд	Нурагшын шадабари
1	Хэлэлгын хубинууд. (52)			
1	Дабталга.		2-3 классуудта хэлэлгын хубинууд тухай үзэхэнөө дабтаха	Хэлэлгын хубинуудай удха шанарые, асуудалнуудые хэргээн ханаха
2	Юумэнэй нэрын удха шанар.		Юумэнэй нэрын удха шанар ба асуудалын ном соо үгтэһэн тодорхойлолтоор мэдэжэ абаха	Хэлэлгын хубинууд үгэнүүдые онсо шэнжэнүүдээрнь хубаадаг гэжэ ойлгожо абаха
3	Юумэнэй нэрын тоо.		Юумэнэй нэрын олоной тоогой залгалтануудые бэшэхэдэ, аялганай хубарилай ёһоор практическа ойлгожо абаха	Хэлэлгын хубинууд үгэнүүдые онсо шэнжэнүүдээрнь хубаадаг гэжэ ойлгожо абаха
4	Үзэхэнөө бэхижүүлгэ.		Олоной тоогой залгалтануудые зүб бэшэхэ дүримдэ упражненинүүдые дүүргэн хадуужа абаха	Олоной тоогой түхэл абадаггүй юумэнэй нэрэнүүд тухай мэдэхэ
5	Диктант. Байгал.		Мэдүүлэл тухай нурагшадай мэдэсэ элирүүлхэ	
6	Юумэнэй нэрын зохилдол.		Юумэнэй нэрын зохилдол тухай ойлгуулха	Юумэнэй нэрын падежнүүдые, тэдэнэй удха мэдэхэ
7	Юумэнэй нэрын зохилдохо 1-дэхи арга		Юумэнэй нэрын зохилдохо 1-дэхи арга хайнаар ажаглан хаража, ойлгожо абаха	Юумэнэй нэрын зохилдохо 1-дэхи арга ажаглан хаража, ойлгожо абаха, юумэнэй нэрэнүүдые падежнүүдтэ зохилдуулх, залагалтануудые зүб бэшэжэ нураха
8	Юумэнэй нэрын зохилдохо 1-дэхи аргадохиарга		Юумэнэй нэрын зохилдохо 1-дэхи арга хайнаар ажаглан хаража, ойлгожо абаха	Юумэнэй нэрын зохилдохо 2-дохи аргатай танижа абаха, юумэнэй нэрэнүүдэй падежэй залгалтануудые зүб бэшэжэ нураха
9	Юумэнэй нэрын зохилдохо 2-дохи		Юумэнэй нэрын зохилдохо 2-дохи аргатай танилсажа,	Зохилдохо хоёр арга, юумэнэй нэры падежнүүдэй түхэлнүүдэй

	арга		юумэнэй нэрэнүүдэй падежэй залгалтануудые зүб бэшэжэ хураха	бэшэгдэхэ тухай мэдэхэ
10	Юумэнэй нэрын зохилдохо арга 2-дохи		Юумэнэй нэрын зохилдол үзэхэнөө 1-2 аргын материалаар дабтаха, бэхижүүлхэ	Юумэнэй нэрэнүүдэй падежэй залгалтануудые зүб бэшэжэ хураха шадабари олохо
11	Юумэнэй нэрын зохилдохо арга 3-дахи		Юумэнэй нэрын зохилдохо 3-дахи аргатай танилсажа, дифтонг, удаан ба сохилтотой аялганаар хүүлтэһэн юумэнэй нэрэнүүдэй падежэй залгалтануудые зүб бэшэжэ хураха шадабаритай болохо	Зохилдохо гурбан арга, юумэнэй нэры падежнүүдэй түхэлнүүдэй бэшэгдэхэ тухай мэдэхэ
12	Юумэнэй нэрын зохилдохо арга 3-дахи		Юумэнэй нэрын зохилдол үзэхэнөө 3 аргын материалаар дабтаха, бэхижүүлхэ	Олоной тоогой түхэлтэй үгэнүүдэй зохилдохо тухай хайн ойлгон абаха
13	Юумэнэй олоной зохилдол тоодо		Юумэнэй нэрэнүүд олоной тоодо хайшан гэжэ падежэй залгалтануудые абааб гэжэ ажаглалга хүүлэхэ, дүритэйнь танилсуулха	Юумэнэй нэрын падежнүүдэй түхэлүүдэй мэдүүлэл соо дүүргэдэг үүргэ тухай ойлгон абаха
14	Үзэхэноо дабталга		Юумэнэй нэрэнүүд олоной тоодо падежэй ямар залгалтануудые абадаг бэ гэжэ ойлгожо абаха	Нэрын падеж залгалтагүй, мэдүүлэлэй шухала гэшүүн болодог тухай мэдэхэ
15	Нэрын падеж		Нэрын падежэй юумэнэй нэрын синтаксическа удха шанарые мэдэжэ абаха, тиихэдээ асуудал, мэдүүлэл соо нэрлүүлэгшэ болоһон байдаг гэжэ ойлгуулха	Хамаанай падежэй удха, үүргэ мэдэхэ; мэдүүлэлнүүдые зохёожо зүб бэшэхэ, хэлэлгэдээ хэрэглэжэ хураха дадалтай болохо
16	Хамаанай падеж		Хамаанай падежэй залгалтануудай дүримтэй танилсуулха	Хамаанай падежэй удха, үүргэ мэдэхэ; мэдүүлэлнүүдые зохёожо зүб бэшэхэ
17	Хамаанай падеж		Үйлын падежэй залгалтануудые бэшэхэ дүритэй танилсаха	Хамаанай падежэй удха, үүргэ мэдэхэ; мэдүүлэлнүүдые зохёожо зүб бэшэхэ
	Диктант. Намар хожом.		Юумэнэй нэрын падежнүүдэй залагалтануудые зүб бэшэхэ шадабари шалгаха	Юумэнэй нэрын залгалтануудые зүбөөр бэшэхэ, мэдүүлэл сооһоо юумэнэй нэрэнүүдые олохо
18	Зүгэй падеж		Зүгэй падежэй залгалтануудай дүримтэй танилсуулха	Зэбсэгэй падежэй удха, үүргэ мэдэхэ; мэдүүлэлнүүдые зохёожо зүб бэшэхэ
19	Хамтын болон гаралай падежэй үүргэнүүд		Зэбсэгэй падежэй бэшэхэ дүримтэй танилсуулха	Хамтын ба гаралай падежэй удха, үүргэ мэдэхэ; мэдүүлэлнүүдые зохёожо зүб бэшэхэ, хэлэлгэдээ хэрэглэжэ хураха
20	Дахуул үгэнүүдэй удха шанар		Хамтын ба гаралай падежэй залгалтануудые бэшэхэ дүримтэй танилсаха	
21	Дахуул үгэнүүд: тэдэнэй илгаа.		Дахуул үгэнүүд тухай мэдэсээ үргэдхэхэ	Дахуул үгэнүүдэй удхаарнь илгажа шадаха, тэдэниие хэлэлгэдээ, бэшэлгэдээ зүб

				хэрэглэжэ шадаха
22	Түлөөнэй нэрын удха шанар.		Түлөөнэй үгын удхын грамматическа, синтаксическа үүргэтэйн танилсуулха	Түлөөнэй нэрэ тухай ойлгосотой байха
23	Нюурай түлөөнэй нэрэнүүд		Нюурай түлөөнэй нэрэнүүдтэй танилсуулха, юурай түлөөнэй нэрэнүүдые танижа хураха упражненинүүдые дүүргэхэ	Нюурай түлөөнэй нэрэнүүдые хайн ажаглан танижа абаха
24	Нюурай түлөөнэй нэрын зохилдол.		Нюурай түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдолтой практическа танилсуулха	Түлөөнэй нэрэнүүдые падежнүүдтэ зохилдуулха, мэдүүлэл болон рассказ зохёохо арга шадабаритай
25	Түлөөнэй нэрын зохилдол.		Нюурай түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдол тухай үзэһыень бэхижүүлхэ	Мэдүүлэл соо түлөөнэй нэрэнүүдые зүбөөр хэрэглэжэ бэшэхэ
26	Диктант. Эрхим хурагшад.		Түлөөнэй нэрын падежнүүдэй залаглтануудые зүб бэшэхэ шадабари шалгах	Түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдолой залгалтануудые зүб бэшэхэ шадабария харуулха
27	Үйлэ үгэнүүд: тэдэнэй илгарал		Үйлэ үгын удха шанар ба асуудалнууд болон үйлэ үгын бүридэл тухай хурагшадтай юу мэдэхэ байһые элирүүлхэ. Мэдүүлэл соо шухала гэшүүн болоһон байдаг гэжэ ойлгуулха	Үйлэ үгын мэдүүлэл соо дүүргэдэг үүргэ тухай мэдэхэ, үйлэ үгэнүүдые бии болгожо шадаха; мэдүүлэл сооһоо илгажа шадаха
28	Үйлэ үгын сагууд: мүнөө саг		Үйлэ үгын гурбан саг тухай ойлгосо. Мүнөө саг тухай, асуудал ба залгалтанууд тухайнь ойлгуулха	Үйлэ үгын гурбан саг тухай ойлгосо. Мүнөө саг тухай, асуудал ба залгалтанууд тухайнь ойлгосотой, мэдүүлэл соо зүбөөр хэрэглэжэ шадаха
29	Үйлэ үгын ерээдүй саг		Үйлэ үгын үнгэрһэн сагай задгалтануудые бэшэхэ дүрим бэхижүүлэн дабтаха	Үйлэ үгын ерээдүйсагай задгалтануудые бэшэхэ дүрим бата бэхи мэдэсэтэй байха
30	Үйлэ үгын үнгэрһэн саг		Үйлэ үгын саг, асуудал ба залгалтануудтайнь танилсуулха	Үйлэ үгын саг, асуудал ба залгалтануудыень мэдэхэ, илгажа шадаха
31	Диктант. Санашад.		Үйлэ үгэнүүдэй залгалта бэшэлгын дүрим зүб хэрэглэжэ, алдуугүйгөөр бэшэхэ шадабари шалгах	Дүрим баримталан зүбөөр бэшэжэ шадаха. Мэдүүлэл сооһоо хэлэгшэ оложо, залгалтыень илгажа шадаха
32	Үнгэрһэн сагай залгалтанууд		Үйлэ үгын үнгэрһэн сагай задгалтануудые бэшэхэ дүрим бэхижүүлэн дабтаха	Үйлэ үгын үнгэрһэн сагай задгалтануудые бэшэхэ дүрим бэхижүүлхэ, хэлэлгэдээ, бэшэлгэдээ зүб хэрэглэхэ
33	Үйлэ үгэнүүдэй нюур харуулалга		Үйлэ үгын нюур харуулһан частицануудтай танилсуулха, тэдэниие бэшэхэ дүрим ойлгуулха 1, 2, 3-дахи нюурай үйлые нэгэнэйшье, олонойшье тоодо харуулһан байдаг гэжэ мэдэжэ абаха	Үйлэ үгэнүүдэй нюур харуулдагые ойлгон абаха, нюурай частицануудай бэшэлгые хадуун абажа, мэдүүлэл соо хэрэглэн бэшэхэ
34	Үйлэ үгэнүүдэй нюур харуулалга		Үйлэ үгэнүүдые ганса ба олон нюур харуулан	Үйлэ үгэнүүдые ганса ба олон нюур харуулан хубилгажа

			хубилгажа хэлэхэ, мэдүүлэл соо абаха, хэлэлгэдээ хэрэглэхэ дадал олгохо	хэлэхэ, мэдүүлэл соо абаха, хэлэлгэдээ хэрэглэхэ дадалтай болохо
35	Үйлэ үгэнүүдэй буруушааһан частицанууд		Үйлэ үгын хойно –гүй, -дүй частицануудые бэшэлгэтэй танилсуулха	Үйлэ үгын хойно –гүй, -дүй частицануудые бэшэлгын дүрим мэдэхэ, буруушааһан частицануудтай мэдүүлэлнүүдые зохёохо шадабаритай болохо
36	Үйлэ үгэнүүдэй хойно амяараа бэшэгдэдэг частицанууд		Үйлэ үгын хойно даа, һэн, ха, юм, бэлэй частицануудые бэшэлгэтэй танилсуулха	Үйлэ үгын хойн амяараа бэшэгдэдэг частицануудай удха ойлгон хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэхэ
37	Шалгалтын хүдэлмэри		Үйлэ үгэ – хэлэлгын хубиие хэр зэргэ ойлгоһыень, мэдэсэ, шадабари, дадал шалгаха	Үйлэ үгэнүүдэй залгалтануудаарнь сагуудые илгаха, нюурай частицаннуудые мэдэхэ, үгын бүридэлөөр илгаха шадабаритай асуудалнуудта харюу үгэхэ тестовэ хүдэлмэри дүүргэхэ
38	Тэмдэгэй нэрын удха шанар		Тэмдэгэй нэрэ тухай һурагшадай мэдэсые улам үргэдхэн бэхижүүлхэ. Элирхэйлэгшын үүргэ дүүргэдэгыень дабтаха	Тэмдэгэй нэрэ тухай ойлгосотой байха, юумэнэй нэрэнүүдтэ шанар шэнжыень хэлэхэ аргатай, элирхэйлэгшын үүргэ мэдэхэ, мэдүүлэл сооһоо илгажа шадаха
39	Юумэнэй шанар шэнжэ харуулһан тэмдэгэй нэрэнүүд		Уран зохёолнууд соо тэмдэгэй нэрэнүүдэй хэрэглэгдэһэниие хаража үзэхэ	Уран зохёолой уран үгэнүүд ехэнхидээ тэмдэгэй нэрээр гарадаг, юумэнэй шанар шэнжыень тэмдэглэдэг гэжэ мэдэхэ
40	Үйлын шанар шэнжэ харуулһан тэмдэгэй нэрэнүүд		Үйлын шанар тэмдэг харуулһан тэмдэгэй нэрэнүүдтэй таилсуулха	Үйлын шанар тэмдэг харуулһан тэмдэгэй нэрэнүүдые мэдүүлэл сооһоо илгажа шадаха, мэдүүлэл зохёожо зүб бэшэхэ
41	Үгын удха: синонимууд, антонимууд		Синоним, антоним удхатай тэмдэгэй нэрэнүүдтэй танилсаха, тэмдэгэй нэрэнүүдые мэдүүлэл соо хэрэглэжэ һураха	Синоим, антоним удхатай тэмдэгэй нэрэнүүдтэй оньһон үгэнүүдые, таабаринуудые һанаха аргатай
42	Үгын удха синонимууд, антонимууд		Элдэб синоним үгэнүүдһээ үлүү таарамжатай тэмдэгэй нэрыень өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ һураха	Элдэб синоним үгэнүүдһээ үлүү таарамжатай тэмдэгэй нэрыень өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэхэ
43	Үзэхэнөө бэхижүүлгэ		Зарим тэмдэгэй олон ондоо удхатайгаар хэрэглэгдэгые харуулха, синоним хэрэглэжэ һураха. Үзэхэнөө бэхижүүлэн дабталга	Юумэнэй нэрэхээ тэмдэгэй нэрэ, тэмдэгэй эрэюумэнэй нэрэ бии болгохо арга шадабари харуулха, удхыень ойлгуулжа шадаха
44	Шалгалта		Тэмдэгэй нэрээр шалгалтын диктант бэшэхэ, грамматическа даабари дүүргэхэ	Тэмдэгэй нэрэ мэдүүлэл соо юумэнэй нэрэнүүдэй шанар тэмдэг харуулһан элирхэйлэгшэ ойлгохо шадабари
45	Тоогой нэрэ: ойлгосо		Тоогой нэрын удха шанартай танилсуулха	Тоогой нэрэ тухай ойлгосотой байха
46	Тоогой нэрын		Тоогой нэрын	Тоогой нэрэнүүдые һууряарнь

	илгаанууд		хууринуудтай танилсуулха	илгажа шадаха дадалтай, зүбөөр бэшэхэ, мэдүүлэл зохёохо
47	Үзэхэнөө бэхижүүлгэ		Тоогой нэрэ хэлэлгэ соо хэрэглэжэ хураха	Бүридэмэл тоогой нэрэнүүдые зүбөөр нэрлэхэ, хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха
48	Наречи: ойлгосо		Наречиин удха шанар тухай ойлгосо үгэхэ, дүримтэй танилсаха	Наречиин удха шанар тухай ойлгосотой байха
49	Наречи – мэдүүлэлэй гэшүүн		Наречиин удха шанар ба асуудалнуудтай танилсуулха. Наречи мэдүүлэл соо ушарлагша болоhon байдаг гэжэ ойлгуулха	Наречиин асуудалнуудые мэдэхэ, мэдүүлэл соохи үургэ тухай мэдэхэ болохо, мэдүүлэл соо асуудалай хүсөөр илгажа шадаха
50	Наречинүүдэй удхаараа илгарал		Үйлын болоhon саг ба байра харуулхан наречитэй танилсуулха	Үйлын болоhon саг ба байра харуулхан наречинүүдэй илгарал мэдэхэ, таниха, мэдүүлэл сооноо илгажа шадаха
51	Шалгалтын диктант		Хэр зэргэ ойлгоһыень шалгаха	Хэр зэргэ ойлгоһоноо грамматическа даабаряар харуулха
52	Наречи тухай үзэхэнөө дабталга		Наречи тухай үзэхэнөө дабтан бэхижүүлхэ упражненинүүдые дүүргэхэ	Наречи тухай ойлгосотой, асуудалаарнь таниха, хэлэлгэдээ, бэшэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха
2	Мэдүүлэл (8)			
53	Мэдүүлэл – хэлэлгын гол единица		Мэдүүлэл тухай урда жэлдэ үзэхэнөө дабтахэ; мэдүүлэлнүүдые тодорхойло шадабари, мэдүүлэлэй гэшүүдые илгаха, тодорхойло шадабаринууд дабтагдаха	Багшын, нүхэдэйнгөө хөөрэхэн, уншалан текст хадуун абаха. Мэдүүлэлнүүдые зохёохо, хүсөөхэ, зүб болгохо
54	Мэдүүлэлэй шухала ба юрын гэшүүд		Мэдүүлэлнүүдэй шүүлбэри хурагшадта хүүлэхэ; мэдүүлэл соохи хэлэлгын хубинуудые нэрлүүлхэ, асуудалыень зүбөөр табиулха, мэдүүлэлэй гэшүүдые зүб танюулжа, нэрлүүлжэ хургаха хүдэлмэри ябуулха	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ, мэдүүлэл соохи хэлэлгын хубинуудые тодоор нэрлэхэ, асуудал зүбөөр табиха, мэдүүлэлэй гэшүүдые алдангүй нэрлэжэ шадаха зэргэтэй
55	Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд тухай ойлгосо		Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүдтэй танилсуулха	Нэгэ түрэл гэшүүдые ойлгон абаха, өөһэдөө ханаха
56	Нэгэ түрэл гэшүүдтэ запятой хэрэглэлгэ		Нэгэ түрэл гэшүүдые запятойгоор илгажа хургаха	Нэгэ түрэл гэшүүдые запятойгоор зүб илгажа шадаха
57	Үзэхэнөө бэхижүүлгэ		Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые уншажа, бэшэжэ хураха	Мэдүүлэл соо нэгэ түрэл гэшүүдэй хоорондохинтонации зүб уншаха, асуудал, түрэл гэшүүниие элирхэйлхэ
58	Нэгэ түрэл гэшүүдэй союзууд		Нэгэ түрэл гэшүүдэй союзуудтай танилсуулха; ба, болон баһал хэлэлгынхубинууд юм гэжэ	Ба, болон союзуудые нэгэ түрэл гэшүүдтэ хэрэглэжэ шадаха,

			ойлгуулха	
59	Үзэхэнөө бэхижүүлхэ		Нэгэ түрэл гэшүүдые хайн хадуужа абахын упражненинүүдые дүүргэхэ, зохёохы ажаябуулга эмхидхэхэ	Зурагаар нэгэ түрэл гэшүүдые хэрэглэн расказ зохёохо
60	Шалгалтын диктант		Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүдтэ шалгалтын диктант	Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүбөөр бэшэхэ шадабари
3	1-3 классуудта үзэхэнөө дабталга	5		
61	Үгын бүридэл		Нэгэ үндэхэтэ үгэнүүд тухай ойлгосо ханан бүрилдүүлхэ, нэгэ үндэхэтэй үгэнүүдэй шэнжэ элирүүлжэ шадаха, үгэнүүдые бүридэлөөрнь илгажа шададаг болгохо	Үгын үндэхэн, түрэл үгэнүүд, нэгэ үндэхэтэ үгэнүүдэй шэнжэ мэдэхэ, үгэнүүдые бүридэлөөрнь илгажа шадаха. Өөһэдөө суффиксын хүсөөр шэнэ үгэнүүдые бии болгон шүүлбэри хэхэ
62	Мэдүүлэлэй гэшүүд ба хэлэлгын хубинууд		Мэдүүлэлнүүдэй шүүлбэри хурагшадта хүүлэхэ; мэдүүлэл соохи хэлэлгын хубинуудые нэрлүүлхэ, асуудалыень зүбөөр табиулха, мэдүүлэлэй гэшүүдые зүб танюулжа, нэрлүүлжэ хургаха хүдэлмэри ябуулха	Мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэ, мэдүүлэл соохи хэлэлгын хубинуудые тодоор нэрлэхэ, асуудал зүбөөр табиха, мэдүүлэлэй гэшүүдые алдангүй нэрлэжэ шадаха зэргэтэй
63	Юумэнэй нэрын падежэй залгалтанууд		Юумэнэй нэрэнүүдые падежнүүдтэ зохилдуулха шадабари олгохо; мэдүүлэл сооһоо юумэнэй нэрэнүүдые оложо падежыень элирүүлжэ хургаха	Юумэнэй нэрын падеж болон залгалтануудые таниха, юумэнэй нэрэнүүдые падежнүүдтэ зохилдуулха ба мэдүүлэлнүүдые зохёохо зэргэтэй
64	Үйлэ үгэ: сагууд, нюурта хамаадал		Глаголой саг харуулхан залгалтануудые, частицануудые бэшэхэ дүрим үзэхэнөө ханан бэхижүүлхэ	Мэдүүлэл сооһоо үйлэ үгэ – шухала гэшүүниие илгаха, саг, нюурыень элирүүлхэ, хэлэлгэдээ, бэшэлгэдээ зүбөөр хэрэглэхэ
65	Жэлэй хүүлдэ бэшэхэ шалгалтын диктант		хурагшадтай мэдэсэ, шадабари, дадал шалгаха	Грамматическа даабаринуудые дүүргэхэ
4	Хэлэлгын нюусанууд	2		
66	Хэлэлгэ.Хэлэлгын стильнүүд		хурагшадтай тухай шадабари хүгжөөхэ ажал эмхидхэхэ	Хэлэлгэ тухай ойлгосотой, хэлэлгэ аман ба бэшэгэй гэжэ илгардаг; монолог, диалог. Хэлэлгын стильнүүд тухай мэдэсэтэй байха
67	Номой стиль, тэрэнэй илгарал			Номой стиль тухай ойлгосотой ба тэрэнэй илгарал тухай

Хэрэглээн номуудай тобъёг:

- Лазарева В. А. Принципы и технология анализа художественного текста на уроке чтения в начальной школе. – М., 2000
- Ошоров Д. Д., Раднаев Э.Р., Содномов С. Ц. Эхин хургуулида буряад хэлэ зааха методико. – У-У., 2000
- Содномов С. Ц. Развитие устной речи при выразительном чтении фольклорных текстов: Сб. ст: Научные труды молодых учёных. – Ч.2. – У-У., 1996
- Содномов С. Ц. Работа над загадками в начальных классах: Сб. ст% Научные труды молодых учёных. –Ч.2. – У-У., 1996
- Содномов С. Ц. Эхин классуудта уншалгын зарим асуудалнууд. – У-У., 1996
- Содномов С. Ц. Методическа дурадхалнууд. – У-У., «Бэлиг», 2008
- Ошоров Д. Д. Хэлэлгэ хүгжөөлгын методико. – У-У., 1988
- Содномов С. Ц. Литературна ушалгын методико. – У-У., 2005
- Дылыкова Р. С. Буряад хургуулиин программанууд. У-У., «Бэлиг», 2013
- Дылыкова Р. С., Базаргуруева Т. Б., Дугарова Д. Б. Бурад хэлэн 4 класс. У-У., 2012